

Saksutredning

Arkivsak: 2024/2319-14

Saksbehandler: Hege Røttereng

Sakens gang

Saksnr.	Møtedato	Utvalg
	02.12.2024	Helse, oppvekst og kulturutvalget
	05.12.2024	Formannskapet
	17.12.2024	Kommunestyret

Utredning av faglige og økonomiske konsekvenser ved nedleggelse av Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter

Kommunedirektørens innstilling

- Kommunestyret vedtar at Viggja oppvekstsenter legges ned fra og med barnehage- og skoleåret 2025/2026.
- Kommunestyret endrer skolekretsen for Viggja og Børsa, med hjemmel i opplæringslovens § 2-6. Kommunestyret sender *Midlertidig forskrift om skolekretser i Skaun* på høring med høringsfrist 19.februar 2024.
- Kommunestyret vedtar at Jåren-Råbygda barnehage legges ned fra og med barnehageåret 2025/2026.

Bakgrunn for saken

Bakgrunn for saken er kommunens alvorlige økonomiske situasjon, der Skaun kommune må redusere driftsutgiftene både på kort og lang sikt. Det har blitt gjennomført store investeringer de senere år, noe som har medført lånegjeld og dermed også økende renteutgifter. Bortfall av skatteinntekter, endringer i inntektssystem og høy prisvekst har også bidratt til en svært krevende økonomisk situasjon. Prognosen for netto driftsresultat for 2024 er minus 60 millioner kroner, og organisasjonen må ta ned 50 årsverk innen 01.08.25. For å komme i balanse foreslår kommunedirektøren i tillegg bruk av driftsfond.

I tillegg står kommunen overfor en endring i utgiftsbehov som følge av framskrevet demografisk utvikling. Fram mot 2040 kan man forvente mer enn en dobling av innbyggere over 80 år. Hvis befolkningsprognosen blir riktige, vil man i årene framover trenge langt flere langtidsplasser i sykehjem og regne med at flere også vil trenge hjemmetjenester. I tillegg ser man økende behov for helse- og omsorgstjenester hos yngre del av befolkningen.

Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon, ble kommunedirektøren bedt av kommunestyret om å utrede de faglige og økonomiske konsekvensene av nedleggelse av Viggja oppvekstsenter og Jåren-Råbygda barnehage. (Vedtak i KST 14.05 PS 26/24). Kommunedirektøren har politiske møter denne høsten orientert om prosessen.

Kommunedirektøren ble ikke bedt om å utrede sosiale og samfunnsmessige konsekvenser. I brukermedvirkningen er disse faktorene likevel tatt med når elever, ungdomsrådet, FAU og ansatte ved Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter har gitt sine innspill. Innspillene fra ulike grupper er vedlegg i saken. FAU ved Buvik skole har kommet med innspill til saken. Saken har vært drøftet i Kommunalt foreldreutvalg. Utvalget har ikke sendt inn uttalelse, men har stilt flere spørsmål til saken, som også er vedlagt. Innspill fra innbyggere på Viggja er også vedlegg.

Utredningen vil vise befolkningsprognoser, kapasitet i barnehage og skoler, kjente utbyggingsprosjekter, kjente barnetall, samt faglig- og økonomisk vurderingsgrunnlag. Innspill fra brukere er som nevnt vedlagt, men det redegjøres også for hovedpunkter i saken, samt elevens stemme.

Verken barnehageloven, opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av barnehage – og skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en barnehage eller skole. Avgjørelser knyttet til struktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må

bygge på kommunestyrets økonomiske, politiske og samfunnsmessige vurderinger og prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur. Artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et viktig hensyn i saker som gjelder barn. Barnekonvensjonens artikkel 3 nr. 1 lyder:

“ Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.”

Det er derfor også gjort en vurdering av barnets beste i saken.

Utredningen er ikke en sak om endring av skolekretsgrenser. Dersom kommunestyret vurderer de økonomiske og faglige konsekvensen dit hen at Viggja oppvekstsenter skal legges ned, vil *Midlertidig forskrift om skolekretsgrenser for Skaun kommune* sendes ut på høring med høringsfrist på to måneder.

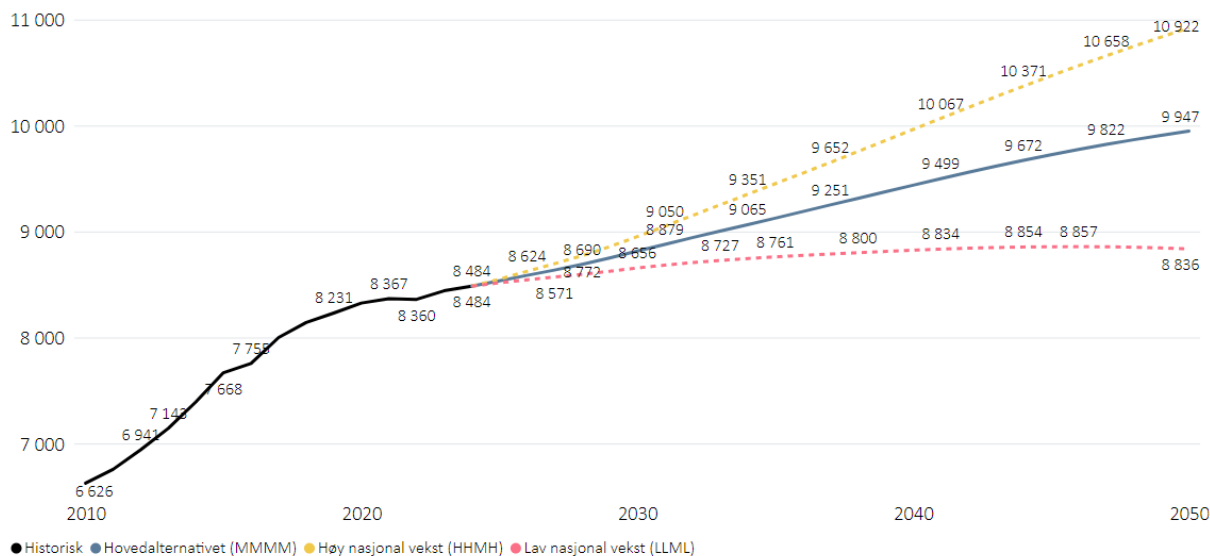
De økonomiske konsekvensene vil likevel bli vurdert ut ifra at Børsa skole eventuelt endres til nærskole for elever ved Viggja oppvekstsenter. Dette på bakgrunn at skolen er nærliggende, med en avstand fra Viggja oppvekstsenter på i underkant av seks kilometer, og at Børsa skole har kapasitet til å ta imot elever fra Viggja skolekrets.

Foreldre står fritt til å velge hvor de vil søke barnehageplass og barnehageloven definerer ikke en rett til å gå på nærbarnehagen, på samme måte som opplæringsloven med forskrifter gir føringer på dette området.

Befolkningsprognoser Skaun

Uansett valg av vekstmodell vil innbyggertallet i Skaun øke i perioden. Ifølge prognosen vil innbyggertallet i 2050 være mellom 8836 og 10922 innbyggere, avhengig av lav, middels eller høy vekst. Økningen vil ifølge prognosene være størst i aldersgruppen 67 – 90 år.

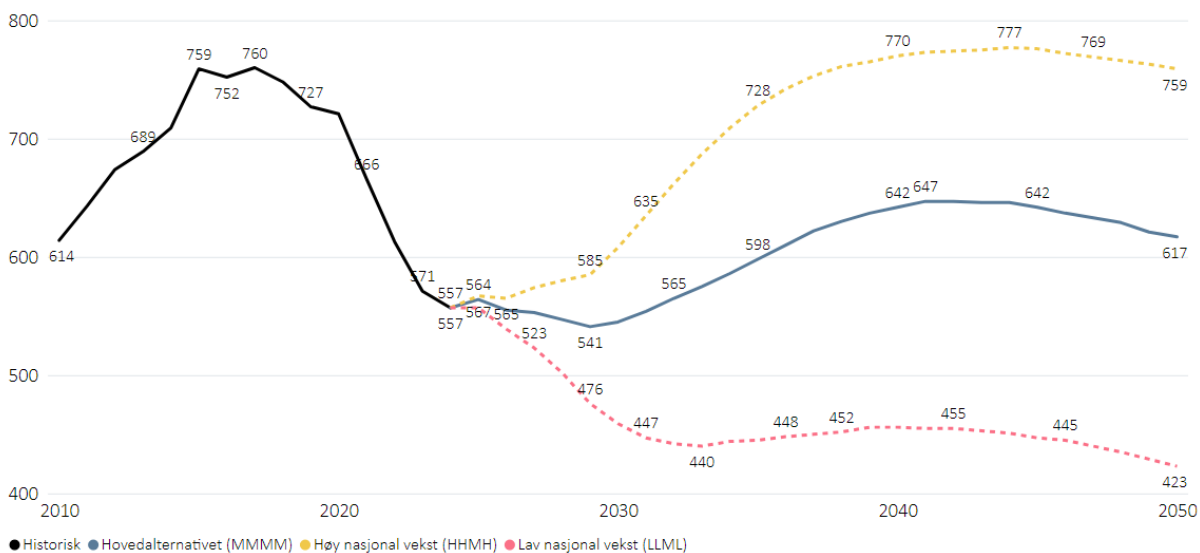
Utvikling av befolkningen i Skaun, historiske tall og prognoser fra SSB



[Kilde Trøndelag i tall, SSB](#)

Aldersgruppe 0 – 6 år:

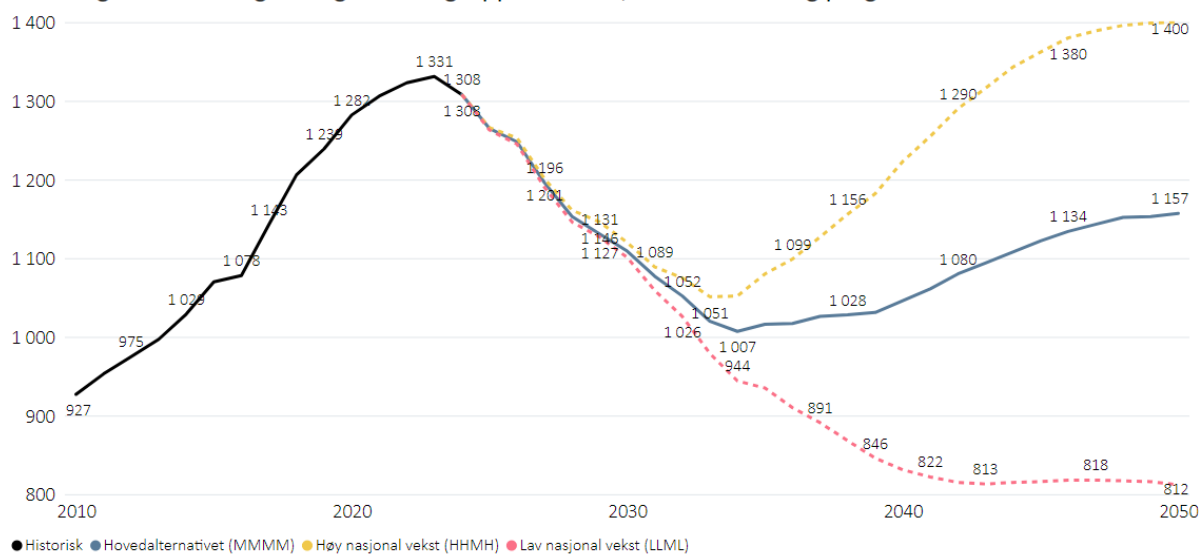
Utvikling av befolkningen valgte aldersgrupper i Skaun, historiske tall og prognoser fra SSB



[Kilde Trøndelag i tall, SSB](#)

Aldergruppe 6 – 15 år

Utvikling av befolkningen valgte aldersgrupper i Skaun, historiske tall og prognoser fra SSB



[Kilde Trøndelag i tall, SSB](#)

Kapasitet i barnehager og skoler i Skaun

Barnehager

Barnehage	Kapasitet for antall barn	Antall barn pr. 1.10.24
Børsa barnehage	144	110
Hammerdalen barnehage	156	136
Jåren-Råbygda barnehage	25	23
Oterhaugen barnehage	144	90
Venn barnehage	36	36
Viggja barnehage	24	16
Fredly barnehage (privat)	36	35
SUM	565	453

Antall barn i barnehagen vil variere noe fra år til år ut fra antall søkere og barnegruppas alderssammensetting.

Ot.prp. nr. 52 (2007-2008) om lov om endringer i barnehageloven (rett til plass i barnehage) ble vedtatt i Stortinget den 12. juni 2008 og gjelder fra 1 januar 2009. Kommunen fikk dermed en plikt til å tilby plass i barnehage til barn under

opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov. Skaun kommune hadde allerede i 2006 åpnet to nye barnehager Børsa barnehage og Oterhaugen barnehage. De to nye barnehagene hadde til sammen kapasitet til å ta inn rundt 220 barn. Myndighetene fortsatte sin satsning mot full barnehagedekning samtidig som folketallet i Skaun vokste. I 2011/2012 ble det av den grunn åpnet ytterligere fire avdelinger med plass til 60 barn. Avdelingene ble tilknyttet Børsa barnehage og Oterhaugen barnehage. Befolkningen i barnehagealder fortsatte å vokse i Skaun. Det ble derfor vedtatt å bygge Hammerdalen barnehage. Barnehagen stod ferdig i 2015 og har kapasitet til 156 barn. Kommunen var nå godt forberedt på å ta imot alle barn som har rett på barnehageplass. Barnehagekapasiteten totalt i kommunen er på til sammen rundt 565 plasser. Retten til barnehageplass gjelder for barn som fyller ett år innen utgangen av november det året det blir søkt om barnehageplass.

Skaun kommune har frem til 2018 hatt god økning av antall barn i barnehagealder. Kommunen har på grunn av god og tilpasset kapasitet greid å skaffe barnehageplasser til alle som har rett på plass.

95,8% av barn i alderen 1 – 5 år går i barnehagene i Skaun kommune. Hovedtendensen generelt er at fødselstallene flater ut og gir et lavere behov for antall barnehageplasser i fremtiden. Som vist under har de siste årene vist synkende søkermasse til hovedopptaket.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall nye søknader	137	110	114	105	103	102	94

De siste årene har det vært en betydelig nedgang i barnetall i kommunen. Dette har ført til behov for å tilpasse tjenestetilbudet. Barnehagene i Skaun har siden 2020 jobbet aktivt for å tilpasse tilbudet til behovet. Det er flere tiltak som er gjennomført. To avdelinger i eksisterende barnehager er blitt stengt ned som følge av færre søkere. Dette gjelder i hovedsak barnehagene i Buvika. Videre er det i denne prosessen sett på mulighet for å ha barnegrupper med færre barn på avdelingene. Dette har ført til at de fleste avdelinger for barn under 3 år gått fra å ha 15 barn til nå å ha 12 barn pr avdeling. Det er også ved noen barnehager gjort samme vurderinger på avdelinger for barn over 3 år.

I 2022 ble drift av Ilhaugen barnehage avviklet, og barna på barnehagens tre avdelinger ble plassert i andre barnehager i kommunen. I samme periode er det videre jobbet med

overtallighet av ansatte i barnehagene. Det er gjort et grundig arbeid der det er sett på muligheter for å overføre ansatte til andre stillinger i andre enheter i kommunen. Videre har flere ansatte som har sluttet ikke blitt erstattet, uten at det har gått på bekostning av pedagog- og bemanningsnorm. Tiltakene har ført til en mer effektiv ressursbruk. På lang sikt må det fortsatt være fokus på at tjenestetilbudet til enhver tid tilpasser seg behovet.

Skoler

Skole	Kapasitet for antall elever	Antall elever pr 01.10.24
Buvik skole	588	429
Børsa skole	350	247
Venn skole	150 +56	126
Viggja skole	70	53
Sum barneskoler	1214	839
Skaun ungdomsskole	540	407

Kjente barnetall

Barn under skolealder, født i Skaun pr.01.01.2024.

Årskull født	Buvik	Venn	Jåren+Børsa	Viggja	Totalt
2019	55	19	4+21	3	102
2020	40	17	5+25	5	92
2021	53	9	5+20	4	95
2022	49	12	5+24	7	97
2023	40	13	4+23	2	82

Kilde: Folkeregisteret

Barn i skolene i Skaun skoleåret 24/25

Årstrinn	Buvik	Børsa	Venn	Viggja	SUS	Total
1. trinn	45	25	17	5		89
2. trinn	54	40	18	4		116
3. trinn	73	38	19	8		137
4. trinn	61	39	12	8		123
5. trinn	78	32	19	9		138
6. trinn	56	36	22	11		124
7. trinn	62	37	19	8		127
8. trinn					149	150
9. trinn					144	148
10. trinn					114	110
Sum	429	247	126	53	407	

Elever i skolene Viggja og Børsa fram mot 2030, ut fra kjente tall fra Folkeregisteret pr. 1.1.2024.

Viggja					
Trinn	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
1.	3	5	8	7	2
2.	5	3	5	8	7
3.	4	5	3	5	8
4.	8	4	5	3	5
5.	8	8	4	5	3
6.	9	8	8	4	5
7.	11	9	8	8	4
	48	42	41	40	34

Børsa					
Trinn	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30
1.	25	30	25	29	27
2.	25	25	30	25	29
3.	40	25	25	30	25
4.	38	40	25	25	30
5.	39	38	40	25	25
6.	32	39	38	40	25
7.	36	32	39	38	40
	235	229	222	212	201

Kjente utbyggingsprosjekter

Antall boenheter for Viggja og Børsa er hentet fra høringsforslaget til KPA (2024-2036). Tallene gjenspeiler et utbyggingspotensiale. Legges befolkningsprognose og markedssituasjon til grunn vil utbyggingstakten bli en god del lavere. Etablering av ny næring i Orkland vil kunne få stor innvirkning på hele kommunen og regionen, når det gjelder boliggetterspørse. Kostnader på utbygging, samt innsigelser på planer kan medføre manglende eller utsatt gjennomføring.

Utbyggingspotensialet under gjenspeiler en maks utbygging og er vesentlig høyere enn befolkningsprognosen for Trondheimsregionen.

Generelt tilrår kommunedirektøren gjennom planforslag at utbyggingen får en variert sammensetting av boligtyper for å unngå ubalanse i forhold til barnehage- og skolekapasitet. Behovet for mindre boenheter som ligger sentralt forventes å øke på grunn av andelen eldre befolkning. Dette vil lokalt frigjøre eneboliger for yngre aldersgrupper.

I Viggja skolekrets er det i kommuneplanen (KPA) satt av potensiale for 507 nye boenheter fram mot 2036.

år	2026	2028	2030	2032	2034	2036
potensiale	60	66	98	92	85	90
anslag	40	40	45	50	55	60

280-300 boenheter forventes fram mot 2036. Av boligtyper vil hovedandelen bestå av kjedet eller rekkehus med innslag av flermannsboliger.

I Børsa skolekrets er det potensiale for 1196 nye boenheter fram mot 2036

år	2026	2028	2030	2032	2034	2036
potensiale	34	102	114	116	130	130
anslag	30	60	70	80	90	90

400-440 boenheter forventes fram mot 2036. Av boligtyper vil hovedandelen bestå av rekkehus og flermannsboliger samt lavblokker.

Faglig vurderingsgrunnlag

Viggja oppvekstsenter

Viggja oppvekstsenter har gode resultater og tilbakemeldinger på brukerundersøkelser, både i [barnehage](#) og skole.

Barnehagen har de siste 12 mnd. hatt høye tall for sykefravær (45%) og det har vært krevde å skaffe vikar for pedagogisk personale. Dette har medført at barnehagen innværende barnehageår har vedtak om dispensasjon fra utdanningskravet i 0,4 årsverk. Vi ser at utfordringer med å skaffe barnehagelærere ikke gjelder bare i Skaun, men at dette er en nasjonal utfordring. Med en liten gruppe ansatte gir tallene store utslag når flere er langtidssykemeldt.

Skolene er pålagt, gjennom opplæringsloven, å gjennomføre kartleggingsprøver og nasjonale prøver. Elevgruppene på trinnene er så små på Viggja at disse tallene er unntatt offentlighet. Som følge av at elevgruppene er små, varierer resultatene på nasjonale prøver noe fra år til år. Det samme gjelder for Elevundersøkelsen, men vi ser ingen signifikante avvik over tid ved det faglige og sosiale ved Viggja skole i forhold til andre skoler i Skaun. Både barnehagene og skolene i Skaun ligger tett på landssnittet,

noe variasjon fra år til år om man ligger over eller under, i alle undersøkelser som brukes for å kartlegge brukertilfredshet, skolemiljø og faglige vurderinger.

Inneværende skoleår har 9,4 % av elevene ved Viggja oppvekstsenter vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og 11.3% vedtak om særskilt språkopplæring. Snitt for barneskolene i Skaun for elever med vedtak om ITO er 10,1% og 3% av elevene har vedtak om særskilt norskopplæring.

Viggja oppvekstsenter er en fådelt skole, noe som innebærer at elever blir undervist i klasser/grupper med flere årstrinn sammen. Elevtallet har vært synkende ved skolen og fra skoleåret 25/26 vil det være elevgrunnlag for tre klasser ved Viggja oppvekstsenter. Det vil blant annet innebære at elever fra 1. - 3. trinn undervises i samme klasse. Dette kan bli en faglig utfordring for de som underviser, da spennet i alder og modenhet i gruppa kan bli stor. Opplæringsforskrifta §12-4 definerer krav om relevant kompetanse i undervisningsfaga for 1. - 7. trinn, der det presiseres at de som skal undervise i norsk, matematikk eller engelsk på 1. - 7. trinn skal ha minst 30 studiepoeng som er relevante for faget. Med få ansatte kan kompetansekravene i opplæringsloven for basisfagene bli krevende å innfri på sikt.

Den faglige vurderingen på kvalitet i små og store skoler bygger på kunnskapsinnsamling i en rapport fra 2022, som er utarbeidet av Senter for Praksisrettet Utdanningsforskning (SePU) ved Høgskolen i Innlandet, under ledelse av professor Thomas Nordahl.

Rapporten viser til [forskning fra inn- og utland på skolestørrelser og sammenhenger med elevenes trivsel og læring i grunnskolen](#). Hovedkonklusjonen i rapporten er at det er liten sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel i skolen. Skolestørrelse alene kan i liten grad forklare variasjoner når det er kontrollert for andre bakgrunnsvariabler og pedagogiske variablers betydning for elevenes læring.

Den generelle kunnskapen om hva som kjennetegner kvalitativt gode skoler er imidlertid omfattende, og Nordahl m.fl. anvender denne kunnskapen for å forsøke å gi noen forklaringer på konklusjonene i kunnskapsoversikten.

Det pekes på pedagogiske variabler tilknyttet både ledelse, samarbeid mellom lærere, vennskap og undervisning som kan gi en viss forståelse til og forklaringer på at skoler bør ha en viss størrelse, og at både for små og for store skoler kan ha noen utfordringer. Dette innebærer at antallet elever i en skole både gir noen muligheter og noen begrensninger som bør tas med i vurderinger når skolestruktur og dermed størrelsen på skoler skal bestemmes.

[Utdanningsdirektoratet](#) viser til en undersøkelse fra 2017 som fant ingen langsiktige negative eller positive effekter for elevenes videre utdanningsløp for elever som måtte

bytte til en større skole da deres gamle ble langt ned (Thorsen 2017) Dette kommer ikke av seg selv, men krever et grundig arbeid for å ivareta elevenes ønsker om forutsigbarhet og trygge voksne i overgangen og tiden etter.

Jåren-Råbygda barnehage

Barnehagen har de siste 12 mnd. et sykefravær på 8,6 %. Dette er lavt for sektoren. Ved fravær har det vært krevende å skaffe vikar for pedagogisk personal. Barnehagen hadde dispensasjon fra utdanningskravet til barnehagelærer i 100% i barnehageåret 2023/2024, da det ikke lot seg gjøre å rekruttere til stillingen. Det er ikke dispensasjoner på Jåren-Råbygda barnehage inneværende barnehageår.

Barnehagen har gode resultater på [undersøkelse](#) om foreldretilfredshet.

Økonomisk vurderingsgrunnlag

Viggja oppvekstsenter

Ansatte

I forslag til budsjett for Viggja oppvekstsenter for 2025 ligger det inn 11,85 årsverk til grunnskole og 1,6 årsverk til SFO, til sammen 13,4 årsverk. 4,45 årsverk ligger i forslag til budsjett for barnehagen.

Økonomisk vurdering på kort sikt - årsverk

Dersom elever ved Viggja oppvekstsenter blir en del av Børsa skole fra høsten 2025 vil enhetslederressurs, SFO-lederressurs og merkantil ressurs ikke overføres. Ser man kjente elevtall i disse to kretsene i sammenheng, vil det være behov for å tilføre Børsa skole ca. 1, 3 årsverk for å opprettholde lærenorm og å ivareta vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (tldl. spesialundervisning). Grunnet synkende elevtall, også ved Børsa skole, vil det da være tilstrekkelig med årsverk for fagarbeidere i undervisning og i SFO, ut ifra de årsverk Børsa skole har i dag, med mindre det oppstår uforutsette vedtak om behov.

Viggja skole har 2,2 årsverk over lærernorm inneværende skoleår. Til sammen har Viggja skole 5,0 årsverk som benyttes til ordinær undervisning. Øvrige årsverk benyttes til andre oppgaver i skolen, deriblant 1,7 årsverk til individuelt tilrettelagt opplæring og særskilt språkopplæring. (GSI 01.10.24). Skolen er i inneværende skoleår firedelt, men det er likevel krevende å ta ned årsverk da det må være en lærer i hver gruppe, samt delingstimer i en del timer, blant annet i basisfag på 1. og 2. trinn. Børsa skole har to

klasser på hvert trinn. Dette er forholdsvis små klasser. Det gjør at kostnader pr.elev har økt, også ved Børse skole.

Klassene blir noe større om elevene fra Viggja overflyttes til Børse, men antall undervisningstimer vil ikke øke vesentlig og man vil forholde seg til kravet om lærernorm ved å overføre 1,3 årsverk kommende skoleår. Man ser at en eventuell flytting av elevene til Børse skole muliggjør en reduksjon på rundt 12 årsverk i ulike faggrupper.

For barnehagen vil styrerressurs (0,4 årsverk) og spesialpedagogressurs (0,1 årsverk) ikke overføres til annen enhet ved en avvikling av barnehagen. Hvor mye av de øvrige årsverkene som vil kunne reduseres vil avhenge av hvor mange søkere det er til barnehage totalt, men det kan forventes at inntil ett årsverk på avdeling kan reduseres.

Nedgang i elevtallet ved Børse skole og forholdsvis små elevgrupper ved Viggja skole medfører høyere kostnader i lønns- og driftsutgifter (til opplæring) pr.elev enn ved de øvrige skolene. Utgangspunkt for lønns- og driftsutgifter er her hentet fra forslag til budsjett for 2025.

	Buvik skole		Børse skole		Venn skole		Viggja skole		Skaun ungdomsskole	
		Utgifter per elev		Utgifter per elev		Utgifter per elev		Utgifter per elev		Utgifter per elev
Antall elever	429		247		126		53		407	
Lønn	53 903 989	125 650	34 062 567	137 905	14 185 261	112 581	9 665 216	182 174	46 410 291	114 030
Driftsutgifter	1 596 550	3 722	1 108 230	4 487	838 000	6 651	504 000	9 509	1 556 070	3 823
Samla driftsutgifter	55 500 539	129 372	35 170 797	142 392	15 023 261	119 232	10 159 216	191 683	47 966 361	117 853

Økonomisk vurdering på lang sikt - 2030 - 2060

Å beregne økonomiske konsekvenser i tall på lang sikt er mer krevende. Det blir vanskelig å se inn i glasskula når utbyggingen skyter fart og om/når kapasiteten ved Børse skole blir for liten, dersom Viggja oppvekstsenter avvikles. Ved Venn oppvekstsenter er det også nedgang i elevtallet, og det er et ønske fra FAU ved Jåren-Råbygda barnehage om å få overføre elever fra Jåren skolekrets til Venn skolekrets. Dette ble fremmet som egen sak i HOKU 12.11.2024, etter initiativ fra FAU og foresatte ved Jåren-Råbygda oppvekstsenter, med positiv innstilling fra utvalget til kommunestyret.

Trondheimsregionen publiserer hvert år [oppdaterte befolkningsprognoser for de åtte kommunene i Trondheimsregionen](#) fram til 2060. Disse viser antatt befolkningsvekst og boligbygging per år, samt skolekapasitet og folkemengde totalt i kommunen og etter skolekrets. Nye tall utarbeides årlig, og Skaun kommune har mottatt oppdaterte prognoser for 2024. Det er også utarbeidet et [dokumentasjonsnotat](#) som viser

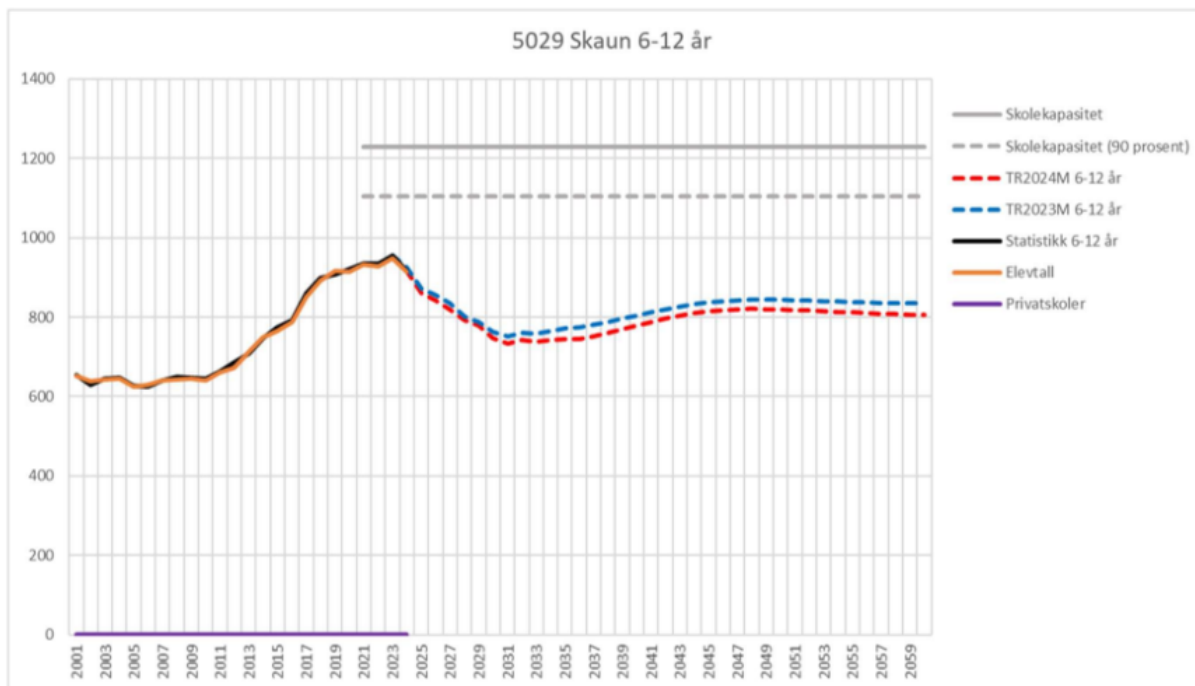
forutsetningene for prognosene for en mer langsiktig vurdering. Befolkningsprognosen for Trondheimsregionen inkluderer også ubebygde regulerte områder i tillegg til SSBs prognoser.

Framskrivningene utarbeides ved hjelp av prognoseverktøyet Kommunenes plan- og analysesystem *Kompas*. Forutsetningene er basert på vurderinger om hvordan fruktbarhet, dødelighet, flyttemønster og boligmengden vil utvikle seg over tid. Gitt disse forutsetningene beregnes det hvordan befolkningsutviklingen vil endre seg i de enkelte kommunene og skolekrets etter ettårig alder og kjønn.

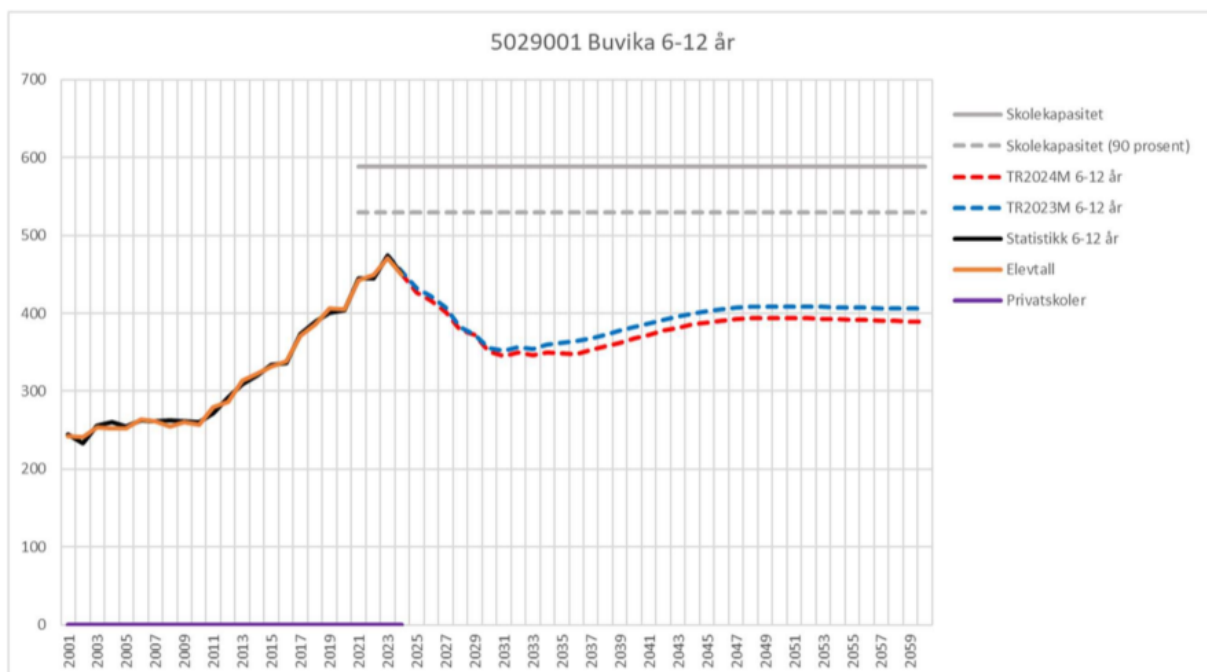
Usikkerheten øker jo lenger ut i framskrivingsperioden man kommer og jo mindre geografisk område prognoseresultatet gjelder for. Prognosetall for fødte og aldersgrupper som flytter mye, som unge voksne og barnefamilier, vil være mest usikre. Dette gjelder spesielt for områder med stor inn- og utflytting, som i sentrumsområdet i Trondheim, og i områder med mye boligbygging. På grunn av usikkerhet rundt framtidig fruktbarhet er prognosen for små barn (0-åringer) usikre fra første prognoseår. For skolebarn er prognosen rimelig sikker de første 5-10 årene fordi disse barna allerede bor i kretsen de skal gå på skole i framtida.

I alle kommuner i Trondheimsregionen er det kartlagt boligpotensial langt større enn beregnet boligbyggebehov de kommende årene. Prognosen som presenteres her viser bare ett av mange mulige scenarier for boligbygging innad i den enkelte kommune. For befolkningsvekst i regionen og fordelingen av denne mellom kommunene viser mellomalternativet det som Trondheimsregionen per i dag anser som det mest sannsynlige.

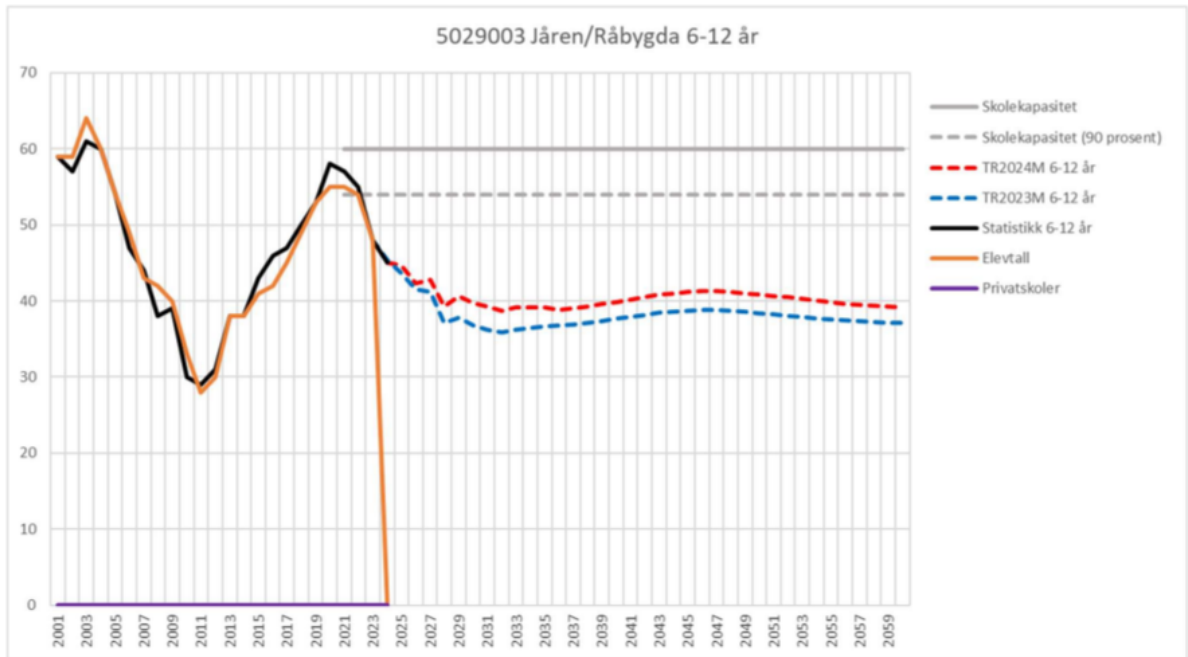
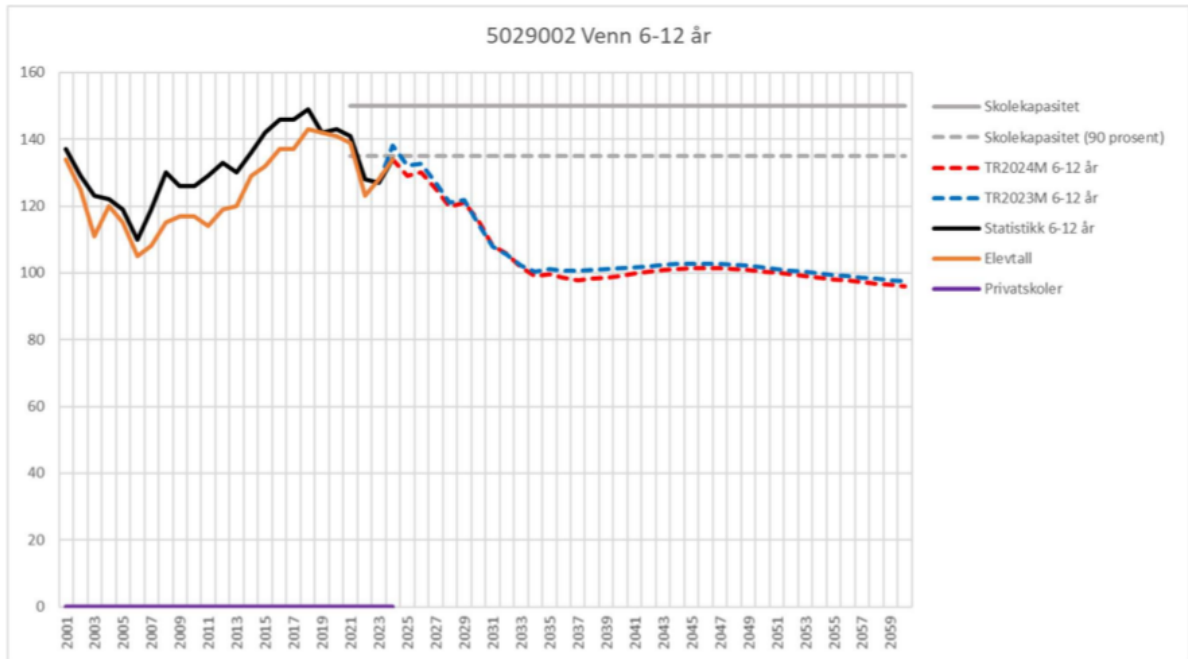
Figuren viser prognoser for skolekapasitet og folkemengde 6 – 12 år totalt i Skaun kommune fram mot 2059, og deretter for de ulike skolekretsene.

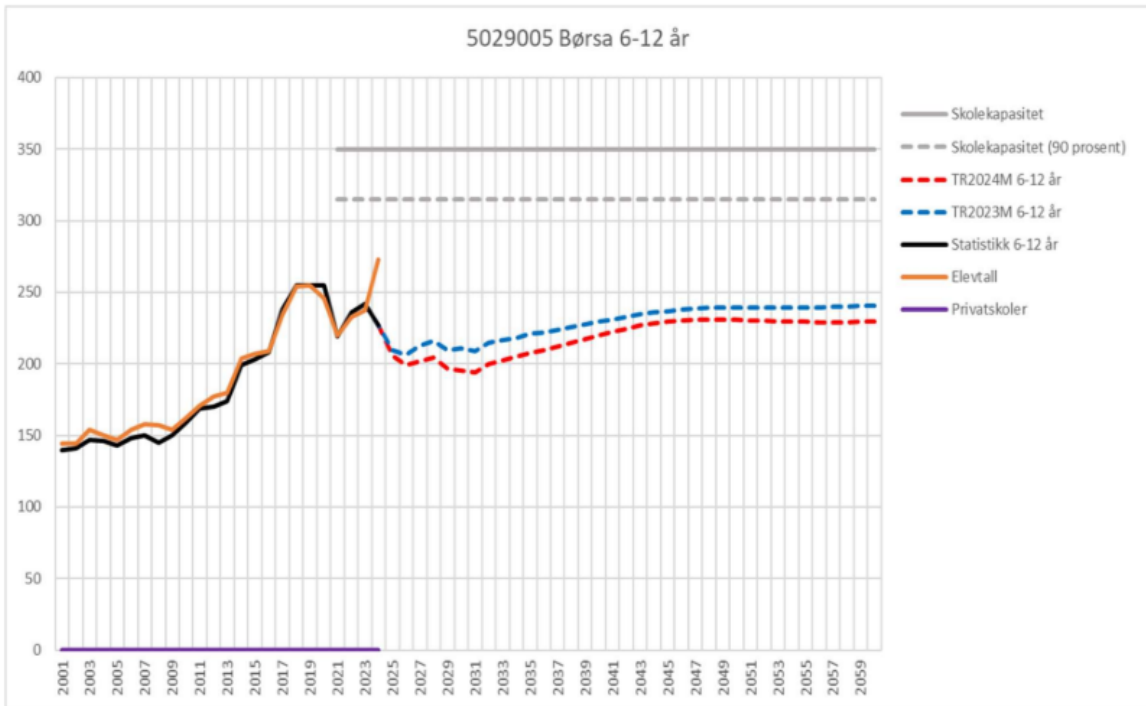
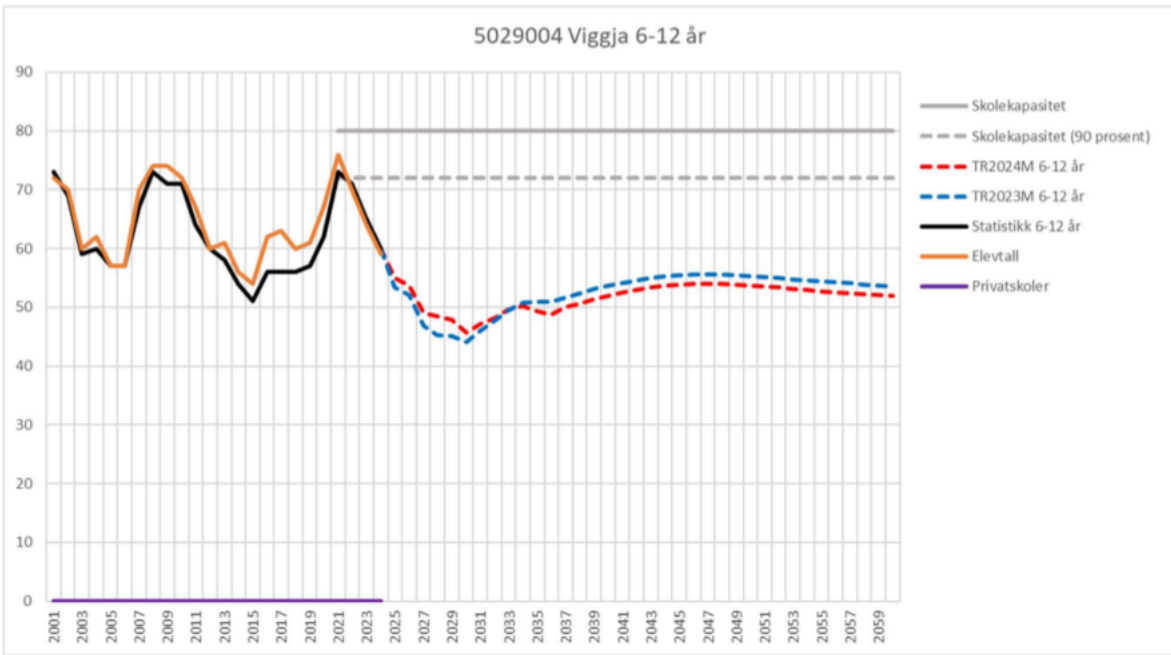


Kilde [Trondheimsregionen](#)

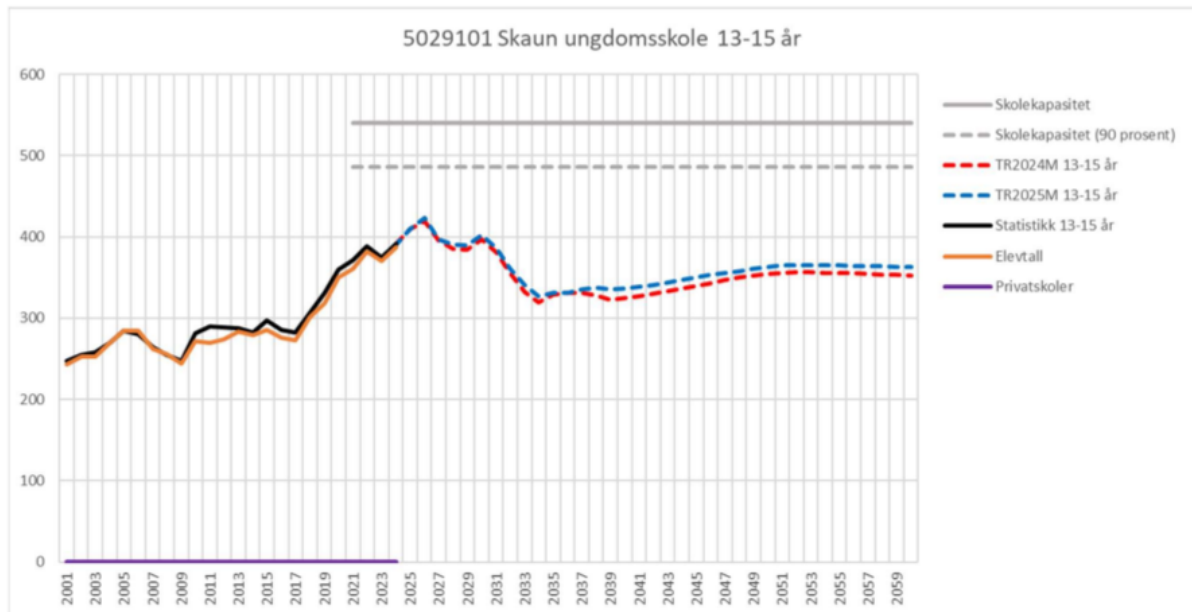


Kilde [Trondheimsregionen](#)





Under vises skolekapasitet og folkemengde 13 – 15 år for kommunen.



Prognoser for elevtall etter skolekretser i Skaun i 2060, ut ifra TR2024M, viser at Buvik skole vil ha i underkant av 400 elever, Venn skole i underkant av 100 elever, Jåren-Råbygda skolekrets vil ha i underkant av 40 elever, Viggja skole omtrent 55 elever, Børse skole ca. 230 elever og Skaun ungdomsskole i ca. 350 elever. Disse prognosene peker på at det er kapasitet i grunnskolene i Skaun i hele perioden fram mot 2060.

Redusert kapasitet i skolene kan påvirke og forsinke utvikling og utbyggingstakt gjennom bestemmelsen om rekkefølgekrav. Ved regulering av mer enn 10 boligenheter, kreves at det legges inn rekkefølgebestemmelser knyttet til skolekapasitet. Det vil si at eiendomsutviklere og utbyggere tidlig skal gjøres kjent med infrastrukturens kapasitetsstatus, og eventuelle konsekvenser for eget prosjekt, allerede ved regulering. Ved søknad om igangsetting skal kapasiteten i den aktuelle skolekretsen være tilfredsstillende.

Vekst i befolkningen vil generere inntekter til kommunene, og det er skissert et potensial både på Viggja og Børse for boligbygging. Når og hvordan inntektene, basert på vekst, skal tallfestes i et langsiktig perspektiv er en krevende øvelse. Det må ligge innenfor en politisk prioritering om forutsetningene for vekst på Viggja på sikt betinger en skole med 70 elevplasser og barnehage med 24 plasser, eller om den totale kapasiteten i skoler og barnehager skal legges til grunn, med forbehold om å eventuelt endre skolekretsgrenser.

KS konsulent v/Erlend Nordby orienterte i kommunestyret 19.03.24 i et økonomiseminar om konsekvenser av demografiendringer i Skaun og landet for øvrig. Nordby pekte på endringer i utgiftsbehov for de ulike sektorene i kommunen, som følge av den såkalte eldrebølgen. I orienteringen vektla Nordby et stort omstillingsbehov innenfor oppvekst (reduksjon på 35 millioner kroner fram mot 2032) for å kunne møte utfordringer på lengre sikt innenfor helse og omsorg, jfr det som er beskrevet i første avsnitt under "Bakgrunn for saken".

Tilskudd for å hindre skolenedleggelse

I 2022 ble det innført et nytt tilskudd i inntektssystemet på 500 000 kroner per kommunal grunnskole. Dette tilskuddet skulle veie opp for de økonomiske ulempene ved små skoler (Udir, 2024). Tilskuddet er videreført og prisjustert til i overkant av 540 000 kroner per grunnskole i 2024. Dersom Viggja skole legges ned fra 01.08.2025 vil Skaun kommune ikke lenger få dette tilskuddet, med virkning fra 01.01.2027.

Skoleskyss

Rett til skoleskyss er hjemla i opplæringslovens § 7-1. *Skyss og innlosjering i grunnskolen:*

Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

AtB administrerer skoleskyssen, samt økonomisk ansvar, på vegne av Trøndelag fylkeskommune og de ulike kommunene i fylket. Det er ulik finansiering for kommunen for avstandsskyss og individuelt tilrettelagt skoleskyss (ITS). ITS er det man tidligere omtalte som skyss på grunn av særlig farlig skoleveg, eller sikringsskyss. Hvem som får innvilget ITS skal være et enkeltvedtak fattet av kommunen, etter objektive og subjektive vurderinger. ITS for Trøndelag var på anbud i 2023 og fra 1. august samme år ble anbudet for Skaun og 35 andre trønderske kommuner vunnet av Trøndertaxi.

ITS er vesentlig mer kostbar for kommunen enn ordinær skoleskyss. Kommunen betaler pr. km, pr. tur, pr. elev. Skyssutgiftene pr. enhet varierer altså hvert år ut ifra hvor elevene i elevgruppa dette året er bosatt. Skyssutgiftene er også høyere fra oktober til mars, da det har vært innvilget vintersikringsskyss for flere elever i Skaun, også ved Viggja oppvekstsenter. Kostnadene totalt sett for skoleskyss har økt vesentlig den sisten tiden da pris pr. tur har økt, samt at flere strekninger har blitt vurdert som trafikkfarlige.

Det er særlig ITS med taxi som har vært en kostnadsdriver. Etter oppdrag fra kommunestyret ble praksis for innvilgelse av ITS endret fra 1. oktober i 2024. Man har foretatt en vurdering av de strekningene som tidligere automatisk ga rett til ITS, til å gå over til en forvaltningspraksis der rett til ITS utløses etter vurdering i et enkeltvedtak, etter forvaltningsloven.

Av tabellen under ser man at det er høye kostnader knyttet til ITS ved Viggja oppvekstsenter. Tar man utgangspunkt i at det i snitt i Skaun koster ca. 10 000 kr for skoleskyss på grunn av avstand pr. elev med skyssrett pr. skoleår, kan man anta at kostnader til skoleskyss kan reduseres, da de aller fleste elever vil gå over fra ITS til skyss på grunn av avstand. Pris pr. elev som har ordinær skoleskyss ved Viggja i dag er vesentlig lavere enn snittet for Skaun. En forventer derfor at prisen pr elev på avstandsskyss øker, da legden for reisen også øker. Selv om kostnaden for kommunen reduseres, skal ikke hensynet til trafiksikkerhet svekkes. Fordelingen av utgifter mellom fylkeskommunen og kommunen for avstandsskyss og ITS er redegjort for i [Retningslinjer for skoleskyss i Trøndelag](#), pkt. 6. 2., vedtatt av fylkestinget 25.04.2018:

6.2 Økonomisk ansvar mellom fylkeskommunen og kommunen

Det økonomiske ansvaret for skyss i grunnskolen er delt. Ved transporter som fylkeskommunen har ansvaret for, er kommunens ansvar i hovedsak begrenset til gjeldende persontakst. Persontakst for skoleskyssen fastsettes av fylkeskommunen. Taksten indeksreguleres årlig og berøres ikke av endringer i andre takster. All varig skyss faktureres for alle skoledager. Ved delt bosted faktureres antall skoledager etter fastsatt plan. Ved fleksibel bruk av skoleskyss betaler kommunen for skyssrettigheten og ikke for bruken. Når kommunen innvilger skoleskyss med grunnlag i f.eks. trafikkfarlig veg, har kommunen det økonomiske ansvaret for merkostnader.

Antall elever med skyssrett for inneværende skoleår er 16. Da har to elever rett til skyss på grunn av avstand og 14 elever på grunn av særlig farlig skolevei. Dette er 6 elever færre enn de som hadde skyssrett i forrige skoleår. Siden det er boliger i Viggja skolekrets med kortere avstand fra Børsa skole enn fire kilometer, kan det forekomme søknader om ITS også ved endring i kretsgrensene.

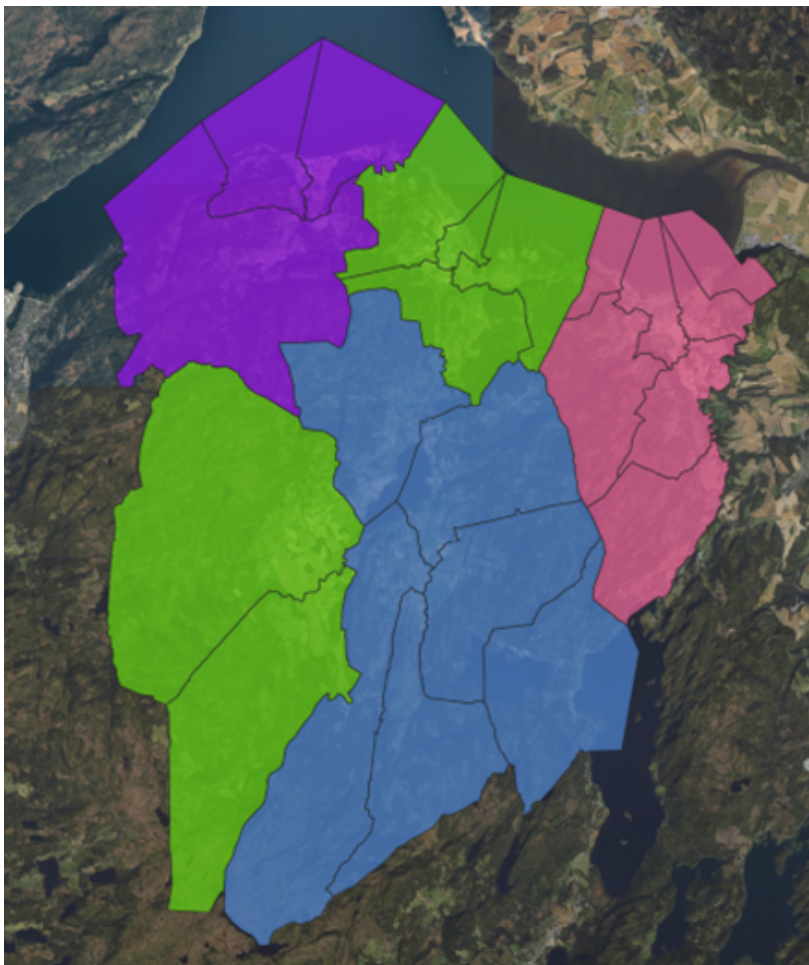
Skyssutgifter Viggja oppvekstsenter skoleåret 23/24

Ordinær skoleskyss	Kr 13 500,-
Individuelt tilrettelagt skoleskyss (ITS)	Kr 1 580 000,-

Reisetid - Kart over skolekretser i Skaun kommune jf. Midlertidig forskrift for skolekretser i Skaun

Lilla er Viggja skolekrets, grønn er Børsa skolekrets, blå er Venn skolekrets og rosa er Buvik skolekrets. Kartet er tatt med for å vise størrelser og avstander i skolekretsene i dag, på en enkel måte.

Maksimal reisetid til og fra skole er ikke fastsatt verken i opplæringsloven eller i Retningslinjer for grunnskoleskyss i Trøndelag. Kartet illustrer at flere elever i Skaunskolen i dag vil ha en lengre skoleveg enn det som kan bli tilfellet for elevene i Viggja skolekrets. I forarbeidene til ny opplæringslov Prop. 57L (2022 -2023) påpekes det at skysstilbudet som blir gitt elever med rett til skyss skal være forsvarlig. Dette innebærer blant annet at skoleskyssen må organiseres slik at eleven får ei akseptabel reisetid. I dag er det vurdert at elevene i alle deler av Skaun har akseptabel reisetid. Kommunedirektøren vil også vurdere det dit hen at elever i Viggja skolekrets vil ha en akseptabel reisetid dersom Børsa skole blir nærskolen, da reisetid ikke vil være lengre enn for elever i andre skolekretser i Skaun.



Bygg – Viggja oppvekstsenter

I 2018 ble det gjennomført en tilstandsregistrering av utvalgte kommunale bygg i Skaun kommune. Rapporten viste et vedlikeholdsmessig etterslep på disse byggene beregnet til 55 mill. kr. Ambisjonsnivå i kalkylene var tiltak for å «komme opp på et akseptabelt nivå», uten å tilfredsstille dagens byggeforskrift. Samlet etterslep i hele porteføljen ble kostnadsberegnet til 150 mill. kr.

Basert på denne rapporten og det vi er kjent med pr.dd, har Eiendomsdrift gjort en ny tilstandsvurdering og kostnadsberegning. Bestillingen var å få nye tall på hva som må gjøres i 2025 (pri 1) og i løpet av økonomiperioden (pri 2).

Pri 1: Kr. 1.680.000, -

Pri 2: Kr. 1.846.00, -

Tabellen under viser de tiltakene vi mener må til og det vi kan forvente oss av kostnader fremover. Alle tiltak er beregnet uten merverdiavgift.

Årskostnaden for verdibevarende vedlikehold og anbefalt nivå på det løpende vedlikeholdsbudsjettet bør være kr. 238.000,- (Gj.snitt kr. 170 pr. m2). Dette kommer i tillegg.

Bygg	Hovedtiltak - merknad	Tiltakskostnader eks. mva	
		Pri 1 må gjøres ved eventuell videre drift	Pri 2 påløpende kostnader
Viggja barnehage Byggeår 1999	Tiltak ut-/innv. overflater		150 000,-
Viggja skole Byggeår div.	Drenering, Fuktproblemer i kjeller som indikerer at drenering ikke virker lenger	250 000,-	
	Innvendige utbedringer etter drenering er ordnet. Mur, murpuss, gulvbelegg og maling	280 000,-	
	Råteskade på tak 1973 bygg. Skifte og reparasjon	780 000,-	
	Skifte av vinduer gymsal		345 000,-
	Tak gammel del 1952 bygg		625 000,-
	Ytterdør gymsal vestvegg/nødutgang		30 000,-
	Innvendige overflater: Gulvbelegg, maling Noe må skiftes og noe er slitt	70 000,-	80 000,-
	Utvendig solskjerming		216 000,-
	Brannalarmanlegg Må byttes da det ikke lar seg oppgradere pga. alder	300 000,-	
	Nytt varmeanlegg Hele varmeanlegget må oppgraderes med radiatorer og styring		300 000,-
	Utvendig overflater Skraping/maling av panel og vinduer		100 000,-
	Sum:	1 680 000,-	1 846 000,-
	Totalt:		3 526 000,-

Regnskapstall forvaltning, drift og vedlikehold (FDV):

Regnskapstall i kroner 2021, 2022 og 2023

	2023	2022	2021
Viggja barnehage	178 000	235 000	194 000
Viggja skole	1 059 000	1 450 000	1 304 000

Kostnader brukt til FDV vil kunne omprioriteres eller reduseres.

En økonomisk beregning på eventuelt etterbruk av bygget eller rivning er ikke vurdert, utover at mulighetene kan være rivning, avstenging av bygg, salg av bygg eller omregulering til andre formål. Etablering av nærmiljøanlegg kan også være en alternativ etterbruk. For å kunne gi tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag rundt disse alternativene vil det måtte fremmes egen sak for kommunestyret for eventuelt å iverksette anbudsprosesser eller eksterne faglige vurderinger. Dette vil kunne gi en mer nøyaktig vurdering av økonomiske konsekvenser ved de ulike alternativene. Kommunedirektøren har ikke i sitt forslag til handlingsplan for Skaun kommune 2025 – 2028 lagt inn forslag om oppgradering av byggene ved Viggja oppvekstsenter.

Oppsummering fra tilsyn etter forskrift om Miljøretta helsevern for barnehager og skoler ved Viggja oppvekstsenter

20.11.2024 ble det gjennomført tilsyn etter [Forskrift for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger](#) med hjemmel i Folkehelseloven, ved Viggja oppvekstsenter. Tilsynsansvarlig var kommuneoverlege i Orkland kommune Jimmy Wikell. Tilsynsrapporten er vedlagt i sin helhet.

Tilsynet ved skoledelen avdekket tre avvik og tre merknader;

Avvik

1. § 6 Inneklima
2. § 15 Skolen er ikke godkjent
3. § 18 Internkontroll- Ikke systematisk arbeide med miljørettet helsevern

Avvik på §6 Inneklima omhandler at det ikke har blitt utført regelmessige målinger av radon, Co2, fuktighet og temperatur. Rom i kjeller, der det tidligere er påvist muggsopp er avlåst, men ikke tett. Dette er også et avvik, samt at solavskjerming på bygget er mangelfullt.

Avvik knyttet til §15 viser til at det ikke er dokumentasjon på at tilbygg fra 2018 er godkjent.

Det vises til mangel på rutiner for internkontroll når det gjelder inneklimamålinger og brannvern i forhold til avvik i forskriftens §18.

Merknader

1. § 4 Miljø og helsekrav
2. § 11 Sanitære anlegg
3. § 16 Vedlikeholdsplan

Merknader knyttet til § 4 Miljø og helsekrav går i stor grad ut på at det må planlegges for å ivareta universell utforming, slik at barn med funksjonsnedsettelse i skolekretsen kan benytte bygget. Det sies i rapporten at skolen vil måtte gjøre større tilpasninger om det begynner et barn i rullestol eller med synshemminger.

Merknad knyttet til sanitære anlegg §11, viser også til tilgjengelighet, her til gymsal og garderober, for barn i rullestol.

Merknaden på §16 Vedlikeholdsplan går på at selv om tiltak er omtalt i vedlikeholdsplan over bygg, i tråd med forskriften, er ikke vedlikehold fulgt opp.

Avvikene knyttet til inneklime vil kunne lukkes ved å få på plass en god internkontroll. Dette vil ha høy prioritet på samtlige barnehager og skoler i Skaun i 2025. Det krever et kontinuerlig system for overholdelse av forskriften om Miljøretta helsevern i barnehager og skoler. Kommunedirektøren vil redegjøre nærmere for dette i politiske fora. Det vil også bli søkt godkjenning for tilbygg i henhold til forskrift snarest. Oppfølging av avvik knyttet til påvist muggsopp vil bli også bli fulgt opp i 2024.

Merknaden knyttet til universell utforming er mer kompliserte og det vil kreve ekstern fagkompetanse for å utrede kostnader knyttet til ombygging for å imøtekomme forskriftens krav. I dag har dette blitt løst ved at elever som har behov for rullestol har fått tilbud om skoleplass i annen skolekrets.

Det vises til plan for vedlikehold i også i dette saksfremlegget, men tiltak planen peker på har ikke blitt prioritert, sett i sammenheng med andre utfordringer knyttet til vedlikehold av bygg.

Tilsynet ved barnehagen viste to avvik og to merknader:

Avvik

4. § 6 Inneklime
5. § 18 Internkontroll- Ikke systematisk arbeide med miljørettet helsevern

Merknad

4. § 16 Vedlikeholdsplan
5. § 11 Sanitære anlegg

Avvikene knyttet til § 6 Inneklime og §18 Internkontroll er sammenfallende med avvikene ved skolen. Disse vil bli fullt opp på samme måte som beskrevet for skolebygget. Solskjerming blir beskrevet som mangelfull ved barnehagebygget. Dette vil følges opp med målinger og videre oppfølging av tiltak.

Merknad til § 16 Vedlikeholdsplan er sammenfallende med det som beskrives i rapporten for skolebygget.

Merknad til §11 Sanitære anlegg anbefaler innsynsvindu på dør til stellerom. Dette vil følges opp.

Økonomiske konsekvenser ved etablering av privatskole

Dersom det blir opprettet en privatskole etter privatskoleloven vil det medføre en reduksjon i rammetilskudd for Skaun kommune på 133 000 kr pr. elev. For at en skole skal bli godkjent må det tilbys en grunnskole på et særskilt grunnlag. Disse er beskrevet i privatskoleloven § 2-1. Undervisningspersonalet ved privatskole skal ha kompetanse i samsvar med opplæringslovens § 10-2 med tilhørende forskrift, samt at minst halvparten av undervisningspersonalet i montessoriskoler og steinerskoler må ha spesialkompetanse i skolens pedagogikk.

Beregnet økonomisk innsparing Viggja oppvekstsenter

Personalkostnader - lønn inkl. sosiale kostnader

Personale - ledelse og ansatte ved oppvekstsenteret	kr 10 400 000
Drift av bygg	
FDV (forvaltning, drift og vedlikehold)	kr 1 230 000
Delsum besparelser - drift	kr 11 868 000
Årskostnad verdibevarende vedlikehold	kr 238 000
Prioriteringer ved videre drift	kr 1 680 000
Påløpende kostnader	kr 1 846 000
Delsum besparelser- tiltak	kr 3 526 000
Tap av inntekt	
Tap av rammetilskudd, antall grunnskoler f.o.m 2027	-kr 540 000
Netto besparelser	kr 14 845 000

Kostnader knyttet til skyss vil variere fra år til år og det er krevde å sette en sum for innsparinger, men som beskrevet under avsnitt om skoleskyss vil kommunens kostnader for skoleskyss reduseres ved at det blir avstandsskyss i stedet for ITS.

Kostnader knyttet til å oppnå universell utforming i bygget er heller ikke redegjort for, da det vil kreve ekstern fagkompetanse å få kartlagt kostnadene.

Jåren-Råbygda barnehage

Ansatte

Barnehage	
Styrer	1 årsverk
Pedagogisk leder	3 årsverk
Fagarbeidere	3 årsverk
Spesialpedagog	0,2 årsverk

Økonomisk vurdering – ansatte

Barnehagen ved Jåren-Råbygda ligger pr i dag under enheten Børsa barnehage. Ved en eventuell avvikling av barnehagen vil ikke styrerressurs (1,0 årsverk) og spesialpedagogressurs (0,2 årsverk) overføres til annen enhet. Hvor mye av de øvrige årsverkene som vil kunne reduseres vil avhenge av hvor foresatte søker barnehageplass, men det kan forventes at inntil 1,5 årsverk på avdeling kan reduseres.

Bygg

I 2018 ble det gjennomført en tilstandsregistrering av utvalgte kommunale bygg i Skaun kommune. Rapporten viste et vedlikeholdsmessig etterslep på disse byggene beregnet til 55 mill. kr. Ambisjonsnivå i kalkylene var tiltak for å «komme opp på et akseptabelt nivå», uten å tilfredsstille dagens byggeforskrift. Samlet etterslep i hele porteføljen ble kostnadsberegnet til 150 mill. kr.

Jåren-Råbygda oppvekstsenter ble deretter kartlagt på nytt i forbindelse med prosjekt nytt oppvekstsenter på Venn. Rapporten "*Levetidsvurdering Jåren-Råbygda oppvekstsenter*" datert 29.01.2019 viser byggenes behov for renovering/oppgradering og potensial for vesentlig utbygging av kapasitet for økt elevtall. Skaun kommune ønsker moderne skoler/barnehager som er egnet og fleksible for framtida. Dette stiller strenge krav til bygningsmassen. Dette ligger til grunn for denne analysen. Vurdering av bygningsmassens tilstand er basert på visuell befaring og tilgjengeliggjort tegningsgrunnlag, uten dokumentasjon av konstruksjoner, materialer og detaljer. Det er ingen detaljert tilstandsanalyse, men en vurdering av teknisk tilstand oppsummert for bygningstekniske elementer og tekniske installasjoner. I tillegg er det gjort overordnet vurderinger mht brann, universell utforming og energi. Tilpasningsdyktighet for framtida er vurdert spesielt, bl.a mht planløsning, fleksibilitet, etasjehøyder, egnethet for å drive

rasjonelt og moderne etc. Det er gjort grovkalkyler av investering og årskostnader, men det er kun retningsgivende. Endelige valgte løsninger påvirker stort.

Til grunn for tilstandsvurderingene lå tilstandsregistreringen, tiltak og kalkyler fra 2018. Det ble ikke utført kostnadskalkyle for renovering i denne rapporten, da det konkluderes med at alternativ med vesentlig økning av elevtall/barnetall anses som lite realistisk og at eiendom ikke har kapasitet til god løsning for dette. Derimot ble det laget en oppsummering av bygningsmassens tilstand.

Funksjonelle behov

Funksjonelle behov for moderne skole- og barnehagebygg ble ikke kartlagt spesifikt for Jåren-Råbygda i 2019, men siv. ing. Anders Overrein AS valgte imidlertid å intervju ansatte, som resulterte i noen eksisterende utfordringer i skolen/barnehagen (listen er ikke uttømmende).

Punkter som fortsatt gjelder for Jåren-Råbygda barnehage er:

- Planløsning er lite fleksibel pga delvis betongvegger (fellesareal)
- Lite arealeffektivt med mye gangareal (fellesareal)
- Vesentlige avvik mht universell utforming
- Barnehage mangler grupperom
- Barnehage mangler møterom
- Barnehage har ingen egen personalgarderobe (bruker delvis rom avsatt til mulig heis)
- Barnehagen bruker gymsalen
- Mangler rom for barnevogner
- P-plass/adkomst ikke optimal mht funksjonalitet og sikkerhet. For få p-plasser
- Varelevering lite praktisk tilrettelagt

Tilstand

Bygningsmassen til barnehagen er hovedsakelig fra 1997, og er vedlikeholdt med lave budsjetttrammer og bærer generelt preg av elde og bruksslitasje. Bygningsmassen har vesentlig avvik fra dagens standard mht tekniske ytelser (isolasjon, lydkrav, universell utforming, brann etc). TG 0 Ingen avvik. TG 1 Mindre avvik. TG 2 Vesentlige avvik. TG 3 Alvorlige avvik.

<p>TILSTAND KONSTRUKSJON / KLIMASKALL:</p>	<p>TG = 2: Vesentlig avvik. Standard fra byggeår -97, bygningsdeler</p> <p>> 20 år. Forholdsvis bra, men gryende etterslep vedlikehold med begrenset rest levetid vinduer/dører, kledning, papptekking etc. Opplyst om tidligere lekkasjer; potensielt skjulte skader. Nyere drenering (opplyst). For langsiktig satsing på bygget, må omfattende renovering /oppgradering påregnes.</p>
<p>TILSTAND BYGNINGSTEKNISK INNVENDIG:</p>	<p>TG = 1: Mindre avvik, enkelte vesentlige. Konstruksjoner/bygningselementer fra -97. Generelt noe preget av slitasje. Enkelte rom nye gulvbelegg, malt. Slitt kjøkken.</p>
<p>TILSTAND TEKNISKE INSTALLASJONER (Varme, ventilasjon, sanitær, el.):</p>	<p>TG = 2: Vesentlige avvik. Fra -97; dvs begrenset forventet rest levetid i sanitærutstyr, belysning, ovner, ventilasjon o.a komponenter. Lar seg løse ved renovering/oppgradering.</p> <p>Relativt lang rest levetid i grunninstallasjoner.</p>
<p>BRANN - POTENSIAL MHT KRAV TEK 17:</p>	<p>TG = 1: Mindre avvik. Ingen avvik opplyst eller registrert, men ikke dokumentert. Bygningsmassens ulike byggetrinn griper relativt mye inn i hverandre; erfaringsmessig utfordring å ha kontroll på brannskiller.</p>
<p>ENERGI - POTENSIAL MHT KRAV TEK 17:</p>	<p>TG = 2: Vesentlige avvik. Mulig bygd ihht byggeforskrift -97, men sannsynligvis ikke. Generelt enøk-potensial i bygning og tekniske installasjoner. Anses mulig å realisere vesentlige enøkpotensial, men krever omfattende tiltak.; mulig avvik i gulv, kuldebro etc.</p>
<p>UNIVERSELL UTFORMING - KRAV TEK 17:</p>	<p>TG = 1: Mindre avvik. Trinnfri adkomst begge etasjer, tilrettelagt for heis (ikke installert), tilgang HCWC. Dårlig taktil merking.</p> <p>Avvik løsbare ved renovering/oppgradering.</p>

TILPASNINGSDYKTIGHET, EGNETHET FOR FRAMTIDA:	TG = 2: Mindre avvik, enkelte vesentlige. Har mangler mht grupperom, møterom, garderobeplass, personalgarderober etc. Ikke dokumentert, men sannsynligvis fleksibel planløsning/lette konstruksjoner/skillevegger, noe som gir noe fleksibilitet til å løse dette. Krever vesentlig ombygging/påkost.
--	---

Basert på tilstandsrapporten fra 2019 og det vi er kjent med pr.dd, har Eiendomsdrift gjort en ny tilstandsvurdering og kostnadsberegning. Bestillingen var å få nye tall på hva som må gjøres i 2025 (pri 1) og i løpet av økonomiperioden (pri 2).

Tabellen under viser de tiltakene vi mener må til og det vi kan forvente oss av kostnader fremover. Alle tiltak er beregnet uten merverdiavgift.

Den delen som tidligere var skoledrift lar seg ikke stenge helt av, da deler av dette blir benyttet av barnehagen i dag. Dersom skoledelen skal stenges helt av, og leies ut eller selges i fremtiden, vil det kreve store investeringer for å bygge om de tekniske anleggene. Dette kommer i tillegg.

Årskostnaden for verdibevarende vedlikehold og anbefalt nivå på det løpende vedlikeholdsbudsjettet bør være kr. 244.800,- (Gj.snitt kr. 170 pr. M2 hele bygget). Dette kommer i tillegg.

Drifts og vedlikeholdskostnader er også avhengig av hvilket bruk av lokalene det legges opp til. Gammelbygget/skoledel 1959 + gymsaldel 1970, kan skilles fra den delen som ble satt opp i 1997. Da kan vi se helt bort fra vedlikeholdskostnader og oppfølging av den delen. Skal det legges opp til bruk også i den delen av bygget, som driften pr i dag tilsier, må vi ta med drift og vedlikeholdskostnader også her.

	Tiltak	Pri 1	Pri 2
Bygg anno 1997	Brannvarslingsanlegg For gammelt for oppgraderinger, må skiftes	300 000,-	
	Innvendig overflatebehandling Slitte gulv, kjøkken og maling	50 000,-	100 000,-
	Enøk Ledbelysning, varmepumpe osv.		200 000,-
	Utvendig overflatebehandling Skraping maling		50 000,-
	Vinduer Alle er fra 1996		225 000,-
	Sum 1997 bygg	350 000,-	575 000,-
Gammelt bygg	Ventilasjon Rom i 1 etg som ikke har tilfredstillende luftkvalitet + andre rom som er i bruk	50 000,-	
	Ytterdør Hoveddør og sløydsal	40 000,-	
	Innvendig overflatebehandling Slitte gulv, maling på rom som brukes		100 000,-
	Enøk Resten av bygget		450 000,-
	Tak Skifertak fra 1959 og 1970		1 400 000,-
	Gamle servanter og dusjer		70 000,-
	Ytre overflatebehandling Murpuss rundt hele bygget, skraping maling panel.		200 000,-
	Drenering Ingen synlige skader, men fra 1970 og normal levetid 30 år		200 000,-
	Sum skolebygg	90 000,-	2 240 000,-
		440 000,-	2 995 000,-
	Totalt		3 435 000,-

Regnskapstall forvaltning, drift og vedlikehold (FDV):

Regnskapstall i kroner 2021, 2022 og 2023

	2023	2022	2021
Jåren-Råbygda barnehage	354 868	489 072	351 817

Kostnader brukt til FDV vil kunne omprioriteres eller reduseres.

En økonomisk beregning på eventuelt etterbruk av bygget eller rivning er ikke vurdert, utover at mulighetene kan være rivning, avstenging av bygg, salg av bygg og omregulering av tomt til andre formål. Etablering av nærmiljøanlegg kan også være en alternativ etterbruk. For å kunne gi tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag rundt disse alternativene vil det måtte fremmes egen sak for kommunestyret for eventuelt å iverksette anbudsprosesser eller eksterne faglige vurderinger. Dette vil kunne gi en mer

nøyaktig vurdering av økonomiske konsekvenser ved de ulike alternativene. Kommunedirektøren har ikke i sitt forslag til handlingsplan for Skaun kommune 2025 – 2028 lagt inn forslag om oppgradering av Jåren-Råbygda barnehage. Ut ifra befolkningsprognosene for skolekretsen mener kommunedirektøren at oppvekstsentret bør vurderes lagt ut for salg i løpet av handlingsplanperioden.

Oppsummering fra tilsyn etter forskrift om Miljøretta helsevern for barnehager og skoler ved Jåren-Råbygda barnehage

21.11.2024 ble det gjennomført tilsyn etter [Forskrift for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger](#) med hjemmel i Folkehelseloven, ved Jåren-Råbygda barnehage. Tilsynsansvarlig var kommuneoverlege i Orkland kommune Jimmy Wikell. Tilsynsrapporten er vedlagt i sin helhet.

Tilsynet avdekket fire avvik og to merknader;

Avvik

1. § 4 Helsemessig tilfredsstillende virksomhet
2. § 6 Inneklima
3. § 15 Godkjenning av virksomhet
4. § 18 Internkontroll- Ikke systematisk arbeide med miljørettet helsevern

Tilsynsrapporten viser avvik knyttet til at barnehagen har tatt i bruk arealer i tidligere skolebygg, som ikke er tilpasset barnehagebarn. Tilsynsrapporten peker på flere konkrete avvik som må lukkes umiddelbart jf. §4 Helsemessig tilfredsstillende virksomhet.

Avvik på § 6 Inneklima omhandler at det ikke har blitt utført regelmessige målinger av radon, Co2, fuktighet og temperatur, samt at solavskjerming på bygget er mangelfullt.

Avvik i forhold til §15 Godkjenning av virksomhet viser at det ikke foreligger dokumentasjon på godkjenning av bygget.

Det vises til mangel på rutiner for internkontroll når det gjelder inneklimamålinger og oppfølging av forskriften ellers, i forhold til avvik i forskriftens §18.

Merknader

1. § 11 Sanitære anlegg
2. § 16 Vedlikeholdsplan

Merknad knyttet til sanitære anlegg §11 anbefaler innsynsvindu på stellromsdør i byggets 2. etasje.

Merknaden på §16 Vedlikeholdsplan går på at selv om tiltak er omtalt i vedlikeholdsplan over bygg, i tråd med forskriften, er ikke vedlikehold fulgt opp.

Oppfølging

Avvik knyttet til § 4 vil lukkes umiddelbart ved at barnehagen fra dags dato kun bruker areal i bygget som er tilpasset barnehagedrift.

Avvikene for øvrig vil kunne lukkes ved å få på plass en god internkontroll. Dette vil ha høy prioritet på samtlige barnehager og skoler i Skaun i 2025. Det krever et kontinuerlig system for overholdelse av forskriften om Miljøretta helsevern i barnehager og skoler jf. Folkehelseloven. Kommunedirektøren vil redegjøre nærmere for dette i politiske fora. Det vil også bli søkt godkjenning for tilbygg i henhold til forskrift snarest.

Anbefaling om å anskaffe innsynsvindu på stelleromsdør i 2. etasje vi bli fulgt opp.

Det vises til plan for vedlikehold i også i dette saksfremlegget, men tiltak planen peker på har ikke blitt prioritert, sett i sammenheng med andre utfordringer knyttet til vedlikehold av bygg.

Beregnet økonomisk innsparing Jåren-Råbygda barnehage

Personalkostnader - lønn inkl. sosiale kostnader

Personale - ledelse og ansatte ved oppvekstsenteret kr 1 760 000

Drift av bygg

FDV (forvaltning, drift og vedlikehold) kr 354 800

Delsum besparelser - drift kr 2 114 800

Årskostnad verdibesparende vedlikehold kr 244 800

Prioriteringer ved videre drift kr 440 000

Påløpende kostander kr 2 995 000

Delsum besparelser tiltak kr 3 679 800

Netto besparelser kr 5 974 600

Brukerinnspill

Det har vært dialog med brukere i utredningen ved at det har vært holdt innspillsmøter med FAU-ene ved Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter. I møtene har både politisk og administrativ ledelse deltatt. FAU-ene har blitt oppfordret til å ta saken ut i foreldremøtene ved enhetene før de ga skriftlige innspill til saken. I tillegg har sakene blitt behandlet i samarbeidsutvalgene ved enhetene. Ordfører og kommunalsjef oppvekst har deltatt i ett SU-møte ved Viggja oppvekstsenter.

Ved Viggja oppvekstsenter inviterte Viggja FAU i samarbeid med Vigga vel en åpen workshop, der flere kommunestyrerepresentanter deltok. Det er også mottatt innspill fra innbyggere på Viggja, som er vedlagt saken.

Ungdomsrådet har behandlet saken og kommet med sin uttalelse. Ved Viggja oppvekstsenter har kontaktlærerne hatt samtaler med sine elever, og klassene har gitt innspill til elevrådet ved skolen, som har behandlet saken. Det har blitt gjennomført møte med elevrådet og kommunalsjef oppvekst. Klassene har gitt skriftlige innspill til utredningen, men siden det er forholdsvis få elever i klassene er det i saksfremlegget referert fra møtet med Elevrådet, der innspillene ble gjennomgått.

Kommunalt foreldreutvalg (KFU) i Skaun har behandlet saken. Det kommer ikke et eget innspill til utredninga, men KFU har sendt inn flere spørsmål til utredningen, som de mener må hensyntas i videre behandling. Det er også mottatt innspill fra FAU ved Buvik skole og Børsa skole.

De ansatte har uttalt seg gjennom tilbakemeldinger gitt i klubbmøter holdt av Utdanningsforbundet.

Hovedpunkter fra brukerinnspill

En utredning som omhandler mulig nedleggelse av barnehage og/eller skole i nærmiljøet oppfattes som belastende for hele nærmiljøet. Det gis uttrykk for mange bekymringer rundt saken og hvordan den vil kunne påvirke innbyggernes hverdag, både på kort og lang sikt. Det er ingen tvil om at brukerne er godt fornøyde med tjenestene ved både Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter. Som innspillene viser, løftes mange gode kvaliteter fram ved det å være liten.

Det pekes særlig på barnehagen og skolens funksjon som et viktig samlingspunkt for lokalsamfunnet og som bidrag til å opprettholde et levende og aktivt nærmiljø. Det stilles også spørsmål med etterbruken av lokalene, dersom det blir vedtatt nedleggelse av tjenestetilbudet.

Skoleskyss for elever og familiers logistikk i forhold til levering og henting i SFO og barnehage blir nevnt i samtlige innspill, som noe som vil påvirke hverdagen negativt.

Kommunens arealplan legger opp til vekst på Viggja og det rettes stort fokus på at det vil bli ytterligere krevde å realisere dette dersom det ikke er barnehage og skole i grenda.

Både Ungdomsrådet og FAU peker på at nedleggelse av tjenestetilbud i bygda vil kunne svekke innbyggernes følelse av tilhørighet og identitet, ikke bare til bygdene, men også til kommunen.

Elevenes stemme

Opplæringslovens § 10-2. *Elevenes sin rett til medverknad*, sier at elever har rett til medvirkning i alt som gjelder de selv, og de har rett til å ytre meningene sine fritt. Den sier videre at elevene skal bli hørt og at det skal legges vekt på meningene deres etter alder og modning.

Det er gjennomført samtaler i klassene ved Viggja oppvekstsenter om saken. Det kan være utfordrende å forklare et så stort og komplekst tema for barn, men det er forsøkt gjort på en ærlig måte med bruk av enkle framstillinger. Det ble utarbeidet et felles bakteppe som kontaktlærerne tilpasset sine elevers aldersnivå. Målsettingen var at de som er elever ved skolen i dag får sagt sin mening til de som bestemmer i kommunen om hva de bør tenke på før de velger hvor elevene på Viggja skal gå på skole. Alle innspillene ble samlet inn av elevrådet, som har hatt møte med administrasjonen for å formidle elevenes stemme. Elevrådet består av elever fra 3 – 7. trinn, men samtlige klasser har tatt opp saken og uttalt sine meninger. Det ble orientert fra rektor på forhånd til foresatte om at dette ville bli tatt opp i klassene.

Innspillene varierer ut ifra modenhet, men det som var viktig for alle klassene er at Viggja skole er en god skole å gå på, at de er glade i skolen sin og at de har gode relasjoner til de voksne. Elevene ønsker å beholde skolen sin.

Det var viktig for elevrådet å få fram bekymringen rundt det å eventuelt måtte ta buss til skolen. Elevene liker å gå og sykle til skolen. Her viste de til både enkelte elevers bekymring for å måtte sitte på buss, men også til trafiksikkerhet rundt skoleskyssen, ved at det kunne være mørkt å gå til bussholdeplassen, at de må krysse vei m.m.

Mange elever deltar på leksehjelp på Viggja og elevrådet stilte spørsmål om de kunne fortsette å ha det når de ikke har rett til skyss hjem igjen etter leksehjelp.

I dag går elevene fra ulike alderstrinn i samme klasse. Det vil dermed ikke være mulig å komme i samme klasse ved en eventuell flytting. Det å starte i en ny klasse, der man

ikke kjenner elever og voksne, var det bekymringer rundt. På Viggja kjenner man alle, både elever og voksne, så de så for seg at slik blir det ikke om man må gå på en større skole.

Elevrådet mente det er viktig å ta hensyn til barn med særskilte utfordringer. De opplever at ved å være en liten skole, der alle kjenner alle, vet man hvem som kan ha utfordringer og kan dermed forstå hvorfor de må ha ekstra støtte og hjelp, slik at de blir en del av skolemiljøet. Elevrådet mener at kjennskap til alle, på tvers av alder og til hva som er vanskelig for andre, gjør at man lærer å ta hensyn til hverandre på en annen måte, på en liten skole,

Skolen på Viggja brukes til flere tilstelninger gjennom året. Elevrådet nevnte nyttårsball, klubbkvelder, Halloween-fest, kafe som eksempler. Her er hele skolen sammen og man blir kjent på tvers av alder. Skolen brukes også på ettermiddager som samlingspunkt, og de stilte spørsmål ved hva som ville skje med f.eks. ballbingen dersom det ikke blir skole der mer. De synes uteområdet ved skolen er bra og kom blant annet til å savne akebakken ved å flytte skole. De eldre elevene pekte på skolen som samlingsplass for bygda, der foreldre og besteforeldre kan arrangere og delta på ulike treff med elever og andre fra nabolaget. Aldersblanding og kjennskap til alle, både i og utenfor skoletida, er viktig for elevene. Det er mange av samlingspunktene som har lang tradisjon. Historie forsvinner ved at skolen legges ned, og de tror også mange voksne synes det er veldig synd.

Det at foreldre må kjøre lengre for å levere barn om morgenen dersom det blir barnehage og SFO andre steder enn på Viggja, så elevrådet som en negativ konsekvens, både for barn og voksne. De ønsker å ha skole nærmere der de bor. *"Bygda blir ikke den samme"* fordi vennene kanskje ikke er i nabolaget på fritida, men i Børsa, der de fleste i en eventuell ny klasse bor.

Et annet spørsmål elevrådet stilte var om kommunen ikke vil at folk skal flytte til Viggja, siden det ikke har blitt bygd flere boliger der. De vil gjerne at flere kommer til Viggja, men er ikke sikker på om så mange vil flytte dit om skolen forsvinner. Da er de bekymra for om det blir bare gamle igjen.

Elevene er opptatt av det sosiale man mister ved en liten skole, det å kanskje måtte være ny på et ukjent og større sted, samt at de også var tydelige på at det ville påvirke bygda deres dersom det ikke blir skole på Viggja. Det å måtte ta buss til skolen, og ulike utfordringer rundt det, var det mange elever som hadde tatt opp i klassene.

Elever på noen trinn hadde også kommet med innspill på hva de tenkte kunne bli bra med en større skole. Det som ble nevnt var at de kunne få nye venner, at de kjente noen fra før på Børsa skole og at skolen er finere og har mer utstyr å leke med.

Det var et reflektert og engasjert elevråd som aktivt kom med innspill som de hadde fått fra klassene sine. Tilbakemeldingene fra elevene viser at de ønsker trygge relasjoner, stabilitet og forutsigbarhet. De har mange synspunkter som ikke bare omhandler sin praktiske hverdag, men også rundt medelever, lærere og bygda si.

Ungdomsrådets stemme

Temaet var sak på møte i ungdomsrådet 15.10.24. Ungdomsrådet ga uttrykk for konsekvenser som en nedleggelse vil ha på kort og lang sikt. De har uttrykt bekymring for at nedleggelsen kan føre til en svekkelse av det sosiale nettverket i området. En representant fra ungdomsrådet sa: "Barnehage og skole skaper identitet til bygda. Ved å legge ned skole og barnehage, svekkes lokalsamfunnet slik at innbyggerne får mindre tilknytning til bygda». Dette perspektivet sier noe om hvordan barnehagen og skole spiller en rolle utover den faglige og pedagogiske rollen i et lokalsamfunn. Videre peker ungdomsrådet på at de tror elevens bekymring ved en eventuell overflytting vil være at det er nye klasserom, folk, elever og lærere som kan gjøre det utrygt i starten. De nevner også at barna mest sannsynlig må stå opp tidligere enn det de gjør i dag for å komme seg til skole og barnehage.

Ungdomsrådet har også sett mulige fordeler ved en nedleggelse, spesielt med tanke på at det er dårlig bygningsmasse på Viggja og Jåren-Råbygda og at det er kostbart å bygge nye lokaler. Ungdomsrådet nevner at mange små skoler gir økt grad av "klikker" når de kommer til ungdomsskolen. Ungdomsrådets klare anbefaling er at saken bør avgjøres så fort som mulig slik at man kan komme seg videre.

Foreldres innspill

Foreldreutvalgene har vært en viktig kilde til innsikt i denne prosessen. Mange foreldre har uttrykt stor bekymring for hvordan nedleggelsen av skole og barnehage vil påvirke deres barns hverdag og trivsel. Foreldre forteller at skole og barnehage har vært en trygg og stabil plass for barna. De uttrykker bekymring for hvordan en overgang til en ny skole eller barnehage vil påvirke den sosiale utvikling og følelse av trygghet. Dette understreker viktigheten av stabilitet og kontinuitet i barnas liv. Særlig bekymring hører man fra foresatte som har barn med utfordringer, som vil ha behov for særlig tilpasset opplæring.

FAU-ene har videre påpekt de praktiske utfordringene som en nedleggelse vil medføre. Flere forelder nevnte: "Den nye skolen og barnehagen ligger mye lenger unna hjemmet

vårt, noe som vil gjøre hverdagen mer stressende for hele familien.” Dette viser hvordan endringen kan påvirke familienes logistikk og daglige rutiner, noe som igjen kan ha en indirekte effekt på barnas trivsel. Denne utfordringen vil også kunne medføre at det blir mindre attraktivt for småbarnsfamilier å bosette seg i bygda, da logistikken blir tidkrevende og kan gå utover barns muligheter til deltakelse på fritidsaktiviteter og sosialt samspill på fritiden.

Skolen og barnehagene blir pekt på som en integrerende og samlende institusjon for lokalsamfunnet, der både barn og voksne får mulighet til å knytte tette sosiale bånd og danne nettverk. For barnefamilier som kommer flyttende vil dette kunne være en arena for å bli inkludert i lokalsamfunnet og gi barn identitetsfølelse til sitt nye bosted. Et aktivt lokalsamfunn vil kunne bidra til meningsfylte liv for barn og unge, i et forebyggende perspektiv knyttet til utenforskap.

Foresatte gir også en klar tilbakemelding på at den økonomiske vurderingen har et for kort og unyansert perspektiv. Det gis innspill på at man vil forhindre en eventuell befolkningsvekst på lengre sikt ved å ta ned tjenestetilbudet, noe som også vil påvirke kommunens muligheter til inntekter på lengre sikt. Det vises til at dette vil kunne påvirke kommunes totale tjenestetilbud over tid, også for barn og unge.

Ansatte

Innspillene fra de ansatte er sammenfallende med svært mye av det som foresatte har pekt på. Det de i tillegg gir uttrykk for er at de ønsker å jobbe ved en liten enhet, og at mangfoldet av barnehager og skoler i Skaun bør verdsettes. De opplever et stabilt fagmiljø som ikke er for lite til å ha et utviklingsfokus, og at de har andre styrker å spille på, siden de er en del av et lite lokalsamfunn. Ansatte både ved Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter forteller om et tett samarbeid med foreldre og andre ildsjeler i bygda, som trekkes inn i barnehage- og skolehverdagen. Dette nyttes til å skape kjennskap til bygda, til de som bor der og gir enhetene særpreg. At nærmiljøet brukes aktivt i lek og læring, bidrar til praktisk og varierte læring.

Man opplever i stor grad å ivareta barn og elever med særskilte behov ved mindre enheter, og at det samarbeides helhetlig og tett om alle barn. Det er korte veier i organisasjonen og man finner dermed raskt løsninger på ulike utfordringer i fellesskap. Aldersblanding blir trukket fram som et positivt bidrag i barnehage- og skolemiljøet.

Vurdering av barnets beste opp mot andre momenter i saken.

I alle saker som gjelder barn, skal barnets beste vurderes og vektet opp mot andre momenter i saken. Synspunkta til barnet skal tillegges «behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet” (Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3).

Formålet med denne vurderingen er å sikre at beslutningen tar hensyn til barnets rettigheter og behov. Det er lagt vekt på å forstå barnas perspektiver, deres trivsel, og de langsiktige konsekvensene for deres utvikling og trivsel.

I vurderingen av konsekvensen av nedleggelse av Viggja oppvekstsenter og Jåren-Råbygda barnehage har kommunedirektøren lagt vekt på flere sentrale hensyn for å sikre at barnets beste blir ivaretatt. Disse hensynene er vurdert basert på betydningen og innvirkning på barnas velferd og utvikling.

Barn og elever ved Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter har, både indirekte gjennom foresatte og ved egne uttalelser, ytret et sterkt ønske om å beholde barnehagen og skolen sin. Barnas begrunnelse er at de føler seg trygge på de voksne, at de trives i kjente omgivelser med kjente barn og ønsker å beholde en trygg og forutsigbar hverdag. Disse begrunnelsene må vektet høyt.

Det tas utgangspunkt i innspill fra elever ved Viggja skole, Ungdomsrådet, innspill fra foreldre på barnas vegne, samt de økonomiske forholdene i kommunen. Målet er å vurdere konsekvensene av en eventuell nedlegging av barnehagene og skolen, med søkelys på barnets beste.

Trygghet og stabilitet:

- **Fordeler:** Barna kan få nye venner og oppleve et større leik- og læringsmiljø med mer utstyr og fasiliteter. Dette kan bidra til en rikere barnehage- og skolehverdag med flere muligheter for sosial og faglig utvikling.
- **Ulemper:** Barna uttrykker bekymring for å miste sine etablerte vennskap og relasjoner til voksne på barnehage og skolen. Overgangen til en ny barnehage eller skole kan skape usikkerhet og stress, spesielt for barn med særskilte utfordringer som drar nytte av det tette miljøet på en liten barnehage eller skole. Dette kan påvirke deres følelse av trygghet og stabilitet negativt. Trafikksikkerhet og bekymringer rundt skoleskyss er også viktige poenger.

Utvikling og læring:

- **Fordeler:** En større barnehage eller skole kan tilby flere sosiale ressurser og et bredere spekter av aktiviteter og pedagogiske tilbud. Dette kan potensielt

forbedre leke- og læringsmiljøet og gi barna flere muligheter til å utvikle seg faglig og sosialt. For eksempel kan det være flere spesialiserte lærere og bedre tilgang til mer variert undervisningsmaterieil.

- **Ulemper:** Barna vil miste den tette oppfølgingen fra hele voksengruppen og kjennskapen som en liten barnehage eller skole gir. Det kan være utfordrende å tilpasse seg nye lærere og pedagogiske metoder, noe som kan påvirke læringsprosessen negativt i overgangsperioden. Barn med spesielle behov kan oppleve at de ikke får den samme støtten som de er vant til.

Sosiale relasjoner:

- **Fordeler:** Mulighet for å danne nye vennskap og utvide sosiale nettverk. Barna kan møte flere jevnaldrende og delta i et større fellesskap, noe som kan være positivt for deres sosiale utvikling.
- **Ulemper:** Barna er bekymret for å miste sine nåværende venner og det sosiale miljøet de er vant til. De uttrykker også bekymring for å måtte ta buss til skolen, noe som kan påvirke deres daglige rutiner og sosiale interaksjoner negativt, da venner vil bo lengre unna. Utfordringen knyttet til bytte av skole vil særlig gjelde for dagens elever.

Samfunnsmessige hensyn:

- **Fordeler:** Kommunen kan oppnå økonomiske besparelser ved å redusere driftskostnader og vedlikehold av gamle bygninger. Dette kan bidra til en mer bærekraftig økonomi og frigjøre midler til andre tjenester.
- **Ulemper:** Nedlegging av barnehage og skole kan svekke lokalsamfunnet ved å redusere både tilknytningen og tilflytningen til bygda. Tjenestetilbudene fungerer som et samlingspunkt for både elever og voksne, og dens nedleggelse kan påvirke samfunnets sosiale struktur og identitet negativt. Tradisjoner og arrangementer som nyttårsball, Halloween-fest og kafeer kan forsvinne, noe som kan redusere fellesskapsfølelsen til barna. Det vil medføre økt trafikkmengde, da flere elever vil ha behov for skoleskyss og foresatte får lengre kjørevei til barnehagen.

Økonomiske hensyn:

- Kommunen står overfor betydelige økonomiske utfordringer som krever strenge tiltak for å sikre bærekraftig drift. Nedleggingen av barnehage og skole vil gi besparelser på driftskostnader, inkludert lønn, vedlikehold og andre faste utgifter.

- De frigjorte ressursene kan omdisponeres til andre kritiske områder som helse- og omsorgstjenester og infrastrukturforbedringer
- Kommunes plikter i forhold til å tilby et opplæringstilbud i tråd med barnehage- og opplæringsloven gjelder for alle elevene i Skaun, uansett hvilken barnehage eller skole barnet går på.

Når en veier de ulike faktorene opp mot hverandre, ser man at de økonomiske besparelsene og behovet for effektivisering er nødvendige for å sikre kommunens bærekraftige drift. Samtidig er det svært viktig å minimere de negative konsekvensene for barna.

Vurderinger knyttet til nedgang i barnetall, den økonomiske situasjonen kommunen står i, samt den varslede flyttingen av ressurser fra oppvekst til helse, kan oppleves som motstrid til barnets beste for elevene ved Viggja oppvekstsenter og Jåren-Råbygda barnehage, men kommunedirektørens vurdering må også hensynta det totale tjenestetilbudet i kommunen. Nedleggelse av enhetene vil gi en varig innsparing som ikke går på bekostning av bemanningsnorm eller lærertetthet.

Å oppleve tilhørighet til barnehage og skole er grunnleggende for barns livskvalitet og helse, og for at de skal utvikle seg og lære. Uansett om barnehagen og skolen er en del av et nabolag eller om den er lokalisert et stykke unna, er det av stor betydning at medarbeiderne i barnehagene og skolene arbeider for at alle barn skal oppleve å bli sett, hørt, inkludert og at de opplever å høre til i fellesskapet eller skolen.

Barnehage og opplæringsloven forplikter alle voksne å aktivt sikre trygge og gode leke- og læringsmiljøer (jf. barnehageloven § 41 og opplæringsloven kap. 12). For å ivareta barnets beste må det utarbeides forutsigbare og grundige overgangstiltak som ivaretar elevenes faglige og sosiale rettigheter og behov, som de selv har pekt på. God og åpen kommunikasjon med foreldre og ansatte er også essensielt for å sikre at alle parter er informert og involvert. Elevene må også medvirke i utarbeidelsen av slike tiltak, og deres mening må vektlegges.

Konklusjon

Etter en vurdering av de økonomiske, faglige, sosiale og demografiske konsekvensene, samt barns beste vurderinger, konkluderer kommunedirektøren med at nedleggingen av Viggja oppvekstsenter og Jåren-Råbygda barnehage er nødvendig for å håndtere kommunens økonomiske utfordringer. Når en veier de ulike faktorene opp mot hverandre, ser man at de økonomiske besparelsene og behovet for effektivisering er nødvendige for å sikre kommunens bærekraftige drift. Samtidig er det svært viktig å minimere de negative konsekvensene for barna.

Lengre vei til barnehage og skole vil kunne påvirke hverdagslogistikken til barna og deres familier, men avstand mellom enhetene i kommunen er ikke vurdert dit hen at det vil medføre vesentlig lang reisetid fra hjemmene til og fra barnehage og skole.

Dersom nedleggelse ikke blir vedtatt, må det gjennomføres andre omstillingstiltak i oppvekstsektoren, som vil være krevende i forhold til bemanningsnormer. Dette vil få konsekvenser for kvaliteten i tjenestene, da behovet for forskyvning av ressurser fra oppvekst til helse er ytterligere enn det som tas ned ved nedleggelse av Jåren-Råbygda barnehage og Viggja oppvekstsenter.

For å minimere de negative konsekvensene, må det gjennomføres tiltak for å sikre en forutsigbar og trygg overgang for barna, slik at de i opplever trygge barnehage- og skolemiljø, jf. barnehageloven § 41 og opplæringsloven kap. 12. Videre må det være god og åpen kommunikasjon med barn, elever, foreldre og ansatte for å sikre at alle parter er informert og involvert i en krevende prosess, der medarbeiderne ved barnehagene og skolen vil gjøre sitt beste for å inkludere alle elever og at de blir en del av fellesskapet.

Kommunedirektøren anbefaler å sende ut *Midlertidig forskrift for skolekretser* i Skaun på høring med høringsfrist 19.februar. Etter høringsrunden vil saken komme til behandling i kommunestyrets første møte etter høringsfristen.

Folkehelsevurdering

Vurderinger gjort i saken.

Miljømessig vurdering

Vurderinger gjort i saken.

Økonomisk vurdering

Vurderinger gjort i saken.